

Informace pro žadatele

o posouzení odborné způsobilosti k výkonu metrologické funkce

2 Průběh certifikace

2.1 Základní rozsah certifikace

Rozsah certifikace pro všechny funkce podle certifikačních schémat zahrnuje především znalost:

- legislativy v metrologii reprezentovanou zákonem č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů a prováděcími vyhláškami k tomuto zákonu;
- zákona č. 22/1997 Sb. o technických požadavcích na výrobky, v platném znění;
- zákona č. 90/2016 Sb. o posuzování shody stanovených výrobků při jejich dodávání na trh a příslušných nařízení vlády v oblasti metrologie;
- metrologické terminologie a obecných norem pro měřicí jednotky a systémy managementu kvality;
- technických norem souvisejících s předmětem požadované certifikace;

a schopnost prokázat praktickou způsobilost při ověřování měřidel nebo úředním měření.

Detaily rozsahu certifikace jsou uvedeny v prováděcím Programu certifikace pro danou funkci a konkrétní druh stanoveného měřidla nebo obor úředního měření.

2.2 Vstupní jednání, žádost

Požadavek na certifikaci uplatní žadatel předložením Žádosti o certifikaci na formuláři. Tento formulář žadatel buď obdrží na vyžádání v listinné podobě včetně příloh od vedoucí(ho) COP, nebo si ji stáhne spolu s ostatními přílohami z odkazu na internetových stránkách ČMI:

www.cmi.cz/certifikace%20personalu.

Žádost o certifikaci musí být vyplněna ve všech bodech. Mimo jiné zde žadatel:

- specifikuje rozsah požadované certifikace, tj. požadovanou metrologickou funkci (kvalifikační úroveň A, D resp. E), druh stanovených měřidel nebo obor úředního měření, pro které je požadováno provedení certifikace), případně normy (předpisy), podle kterých se provádí certifikovaná činnost;
- dokládá kopie dokladů o příslušné kvalifikaci (o nejvyšším dosaženém vzdělání a o praxi, kterou prokazuje např. osvědčením o odborné způsobilosti k ověřování předmětných stanovených měřidel vydaným ČMI – v případě žádosti o certifikaci k výkonu funkce pracovníka v AMS; potvrzením o školení u dodavatele měřidla v případě žádosti o certifikaci k výkonu úředního měření);
- uvádí kontaktní údaje o sobě a svém zaměstnavateli;

- prohlašuje, že souhlasí s plněním požadavků certifikace, poskytnutím osobních údajů potřebných pro hodnocení a zveřejněním informace o vydání certifikátu.

Žádost předkládá žadatel vedoucí(mu) COP, která(který) žádost posoudí z pohledu úplnosti údajů, splnění požadavků na vzdělání a praxi a zda je COP schopen poskytnout požadovanou certifikaci v oboru. Pokud je žádost bez nedostatků, nebo po odstranění nedostatků, je zaregistrována. Žadatel je o této skutečnosti informován dopisem, zasláným obvykle elektronickou cestou.

Žadatel, který splňuje specifikované předpoklady umožňující mu účast v procesu certifikace, se stává uchazečem a obdrží prováděcí Program certifikace (vč. seznamu norem a předpisů, z jejichž znalosti bude přezkoušen a zkušebních otázek), návrh smlouvy o provedení certifikace v případech, kdy s jeho zaměstnavatelem dosud smlouva na provádění certifikací nebyla uzavřena a fakturu za vstupní poplatek.

2.3 Posuzování odborné způsobilosti, certifikace prvotní a opakovaná

Teoretická část posouzení žadatele je prováděna na pracovišti ČMI, praktická většinou na příslušném pracovišti OI Brno či jiné VOJ ČMI, nebo v místě zasedání zkušební komise pokud se jedná o přenosné měřicí a zkušební vybavení. Pokud pracoviště ČMI nedisponuje příslušným technicky vhodným vybavením, provedení praktické zkoušky vedoucí COP zajistí na pracovišti žadatele, případně na jiném vhodném externím pracovišti, avšak vždy musí být dodrženy předepsané podmínky.

Žadatelé jsou zváni ke zkoušce před zkušební komisí v pořadí došlých žádostí v daném oboru/druhu měřidla, zpravidla 30 dnů předem, s uvedením seznamu členů zkušební komise, proti jejímuž složení se žadatel může odvolat.

Posuzování odborné způsobilosti provádí zkušební komise formou zkoušky, která se skládá z písemné, ústní a praktické části.

Písemná část zkoušky:

Otázky přiděluje předseda zkušební komise z okruhu otázek k prováděcímu Programu certifikace, které uchazeč obdržel od COP při vstupním jednání (výjimkou je test z právní úpravy metrologie).

Při písemné zkoušce se prověřují znalosti žadatele ze dvou základních oblastí:

- a) všeobecné znalosti:
  - legislativa v metrologii: formou zkušebního testu zahrnujícího otázky z ustanovení zákonů a vyhlášek platných pro metrologii vyznačením správné odpovědi ze tří uvedených ke každé otázce; test obsahuje 40 otázek, časová náročnost na vypracování je cca 30 až 40 minut;
  - všeobecná metrologie: žadatel zpracuje písemně odpovědi na dvě otázky;
- b) odborné znalosti:
  - odborné otázky: žadatel zpracuje písemně odpovědi na dvě otázky vztahující se ke každému oboru měření/ověřovanému měřidlu.

Rozšiřuje-li se (např. při recertifikaci) rozsah certifikátu o další druh měřidla, pro který uchazeč nemůže doložit praxi Osvědčením k ověřování předmětného druhu stanoveného měřidla, obdrží uchazeč čtyři otázky ze souboru odborných otázek.

Časová náročnost zpracování otázek ze všeobecné metrologie a otázek odborných je souhrnně cca 60 minut, při certifikaci pro více druhů měřidel je delší o cca 30 minut na 2 otázky z dalšího oboru měření/druhu stanoveného měřidla.

Ústní část zkoušky

Členové zkušební komise kladou doplňující otázky úzce související s předmětem certifikace k upřesnění případných nedostatků z písemné části, hodnocení písemného a ústního projevu případně další doplňující otázky.

Praktická část zkoušky

Slouží k prokázání praktických dovedností žadatele při přípravě a provedení certifikovaného výkonu. Praktická část zkoušky je zpravidla provedena na pracovišti OI Brno či jiné VOJ ČMI, nebo v případě přenosného měřicího zařízení v místě konání zkoušky na ČMI, případně na pracovišti žadatele či na jiném vhodném externím pracovišti.

Praktická část zkoušky při certifikaci pro výkon funkce pracovníka v AMS (kvalifikační úroveň „A“) je realizací měřicí úlohy (úloh) pro každý druh měřidla, jehož ověřování je předmětem certifikace.

Praktická část zkoušky úředního měřiče (kvalifikační úroveň „D“) sestává z realizace zadané úlohy pro výkon úředního měření v rozsahu autorizace a odpovědnosti konkrétního pracovníka.

Pokud žadatel požaduje certifikaci pro více druhů měřidel/měření, provádí praktickou část zkoušky předvedením ověření všech druhů měřidel, případně všech druhů měření, která jsou předmětem certifikace.

2.4 Zásady hodnocení výsledků zkoušky

Písemná část zkoušky:

- legislativa v metrologii: hodnotí se procento správně zodpovězených z celkového počtu otázek;
- všeobecná metrologie: odpovědi hodnotí členové zkušební komise (podle své odbornosti) počtem bodů v rozsahu 1 až 10, přičemž 10 znamená „nejlepší“;
- odborné znalosti: odpovědi hodnotí členové zkušební komise (podle své odbornosti) počtem bodů v rozsahu 1 až 10, přičemž 10 znamená „nejlepší“.

Hodnocení: žadatel vyhověl písemné části zkoušky, pokud dosažený počet bodů udělených členy zkušební komise dosáhl minimálně 80 % z dosažitelných bodů v každé z hodnocených skupin otázek (legislativa v metrologii, všeobecná metrologie, odborné znalosti, praktická zkouška).

Pokud žadatel dosáhl v některé z uvedených skupin otázek méně než 80 %, ale více než 70 % z max. dosažitelných bodů, může zkušební komise po zvážení závažnosti nedostatků povolit uchazeči pokračovat ústní částí zkoušky s tím, že stupeň neznalostí z písemné části zkoušky zde bude formou pohovoru upřesněn a na tomto základě rozhodnuto o dalším pokračování procesu certifikace (eventuálně ukončení certifikace s nevyhovujícím výsledkem).

V případě nedostatečných znalostí v jedné z výše uvedených skupin otázek může vedoucí COP na návrh zkušební komise povolit žadateli opakování této části zkoušky v náhradním termínu za zvláštní úhradu. Zápis z jednání zkušební komise pak doplní její předseda dodatkem dokladujícím opakované provedení části zkoušky s výsledkem, který odpovídá požadavkům na její úspěšné provedení.

Ústní část zkoušky:

Hodnotí se odpovědi na doplňující otázky členů zkušební komise, dále pak:

- písemný projev a
- schopnost samostatného jednání a rozhodování

bodovým systémem shodně s písemnou částí zkoušky.

Souhrnné hodnocení je provedeno bodovým systémem podle výše uvedených kritérií v příloze zápisu z jednání zkušební komise. Závěrem je (ne)doporučení k provedení praktické části zkoušky.

Praktická část zkoušky:

Praktická část zkoušky se hodnotí souhrnně bodovým systémem jako písemná část zkoušky:

- příprava (uspořádání pracoviště, vhodnost použité měřicí metody, vhodnost a platná metrologická návaznost použitých měřidel (etalonů); příprava záznamu o zkoušce, dodržování pravidel bezpečnosti práce, kontrola pracovních – referenčních podmínek);
- provedení (shoda postupu s předpisem, dodržování zásad přesného měření, přehlednost a kompletnost záznamu s přihlédnutím k zajištění podmínek reprodukovatelnosti měření, možnost zpětného dohledání záznamu);
- zpracování výsledků měření (zpracování naměřených hodnot včetně nejistoty měření), vypracování výstupního dokumentu je-li to relevantní, např. ověřovacího listu resp. opatření měřidla úřední značkou nebo vydání dokladu o úředním měření.

2.5 Proces recertifikace

Recertifikací se rozumí zajištění trvalého plnění požadavků certifikace držiteli certifikátu a jejich trvalé odborné způsobilosti na základě dále uvedených podmínek pro 1. a 2. recertifikaci. Jejich úspěšné splnění je pro vedoucího COP podkladem pro rozhodnutí:

- o prodloužení doby platnosti stávajícího certifikátu;
- o vydání nového certifikátu při rozšíření rozsahu certifikace nebo zvýšení kvalifikační úrovně.

V případě nesplnění podmínek vedoucí COP platnost certifikátu neprodlouží a držitel certifikát odejme.

Recertifikace se provádí před ukončením prvního nebo druhého období platnosti certifikátu. Dokladem o splnění požadavků recertifikace je informace o prodloužení platnosti certifikátu na jeho rubové straně, přičemž se nový certifikát nevydává.

Držitel certifikátu musí minimálně 6 měsíců před uplynutím jeho platnosti (datum ukončení platnosti je uvedeno v certifikátu) předložit COP žádost o recertifikaci s prodloužením platnosti certifikátu.

Prodloužení platnosti certifikátu provede vedoucí COP na základě splnění následujících požadavků:

- výsledků dozoru dotazníkovou formou, kterou se ověřuje trvalé provádění certifikované činnosti v dané kvalifikační úrovni;
- přezkoušení znalostí z legislativy v metrologii testem z právních předpisů;
- provedení praktické zkoušky, pokud byla součástí zkoušek při certifikaci.

za podmínky splnění závazků držitele certifikátu vzhledem k certifikačnímu orgánu (viz níže).

Součástí zkoušky je i doplňující ústní pohovor za účelem ubezpečení se, že znalosti držitele certifikátu jsou v souladu s platnou právní úpravou metrologie a platnými normativními či jinými dokumenty vztahujícími se k druhu ověřovaného stanoveného měřidla, případně oboru úředního měření.

Podmínkou prodloužení platnosti certifikátu je trvalé provádění certifikované činnosti v dané kvalifikační úrovni.

- Držitel certifikátu, který po dobu první platnosti certifikátu 3 roky nepracoval v oboru – předmětu certifikace, se v případě požadavku na prodloužení platnosti certifikátu musí znovu podrobit výchozímu posouzení v plném rozsahu jeho požadavků.
- Držitel certifikátu, který dlouhodobě (déle než 2 roky) neprováděl certifikovanou činnost a tuto skutečnost certifikačnímu orgánu neoznámil, resp. zatajil – např. sdělením nepravdivých údajů při dozoru nad držitelem certifikátu – se musí znovu podrobit výchozímu posouzení v plném rozsahu jeho požadavků.

2.6 Závěrečné hodnocení

Závěrem provede zkušební komise celkové zhodnocení žadatele z hlediska jeho znalostí a způsobilosti k výkonu certifikované funkce v daném oboru měření. Průběh zkoušení je dokumentován zápisem z jednání zkušební komise, v jehož závěru je vymezen předmět certifikace a uveden návrh na udělení nebo zamítnutí vydání certifikátu, případně prodloužení doby platnosti stávajícího certifikátu.

Zápis z jednání předkládá předseda zkušební komise vedoucí(mu) COP k rozhodnutí o udělení certifikátu. Vedoucí COP jej pak na základě svého rozhodnutí může ještě předložit k posouzení certifikační komisi k prověření nestrannosti COP při posuzování způsobilosti uchazeče.

2.7 Všeobecná ustanovení

Zkouška je prováděna výhradně v českém jazyce.

Termín zkoušky musí být stanoven vedoucí(m) COP v době do 6 měsíců od data přijetí žádosti o certifikaci, nebo do data vypršení platnosti certifikátu v případě recertifikace, pokud není s žadatelem ve výjimečných případech (např. dlouhodobá nemoc žadatele) dohodnuto jinak.

Zkouška započatá na základě přijaté žádosti o (re)certifikaci musí být dokončena do 6 měsíců od data prvního zasedání ZK pro danou (re)certifikaci, s výjimkou případů hodných zvláštního zřetele. V opačném případě žadatel musí zkoušku zopakovat v plném rozsahu.

V případě nesplnění požadavků na certifikaci může uchazeč požádat o opakování certifikace v novém termínu. Ty části zkoušky, ve kterých uchazeč uspěl, se při opakované zkoušce uznávají.